

dostaje najnužnija oprema (skija, cipele . . .), akutan je problem prevoza (kombija), nedostaje nam elektronska oprema za mjerenje . . . Uz postojeće finansijske probleme ne uspijevamo da pratimo novitete u smučanju, koji su uslov za dostizanje određenog kvalitetskog nivoa.

Posljednjih godina u Klubu po organizovanosti, rezultatima, u prvi plan izbija biatlon, a do sada je u prvom planu bilo alpsko smučanje?

— To je donekle i rezultat smjene generacija među alpicima. Generacija braće Zoričić i Brudara još uvijek osvaja sva prva mjesta u seniorskoj konkurenciji, međutim, do smjene, i to vještačke, došlo je među mlađim kategorijama. Mlađi takmičari koji su dostigli određeni kvalitetni nivo, zajedno sa dugogodišnjim trenerom Pađovićem, prešli su u drugi klub, pa se kod nas pojavila određena praznina. Razlog ovog prelaska je upravo u finansijskim problemima o kojima smo govorili ranije. Klub nije mogao da obezbijedi ono što su drugi mogli i desilo se to što se desilo. A mi smo u samo dvojicu takmičara, Zorana Perušinu i Igora Latinovića, u dvije sezone prije nego će otići, uložili oko milijardu starih dinara . . .

Ambicije u alpskom smučanju?

— Izgubili smo kontinuitet i okrenuli se najmlađima. Već protekle sezone dala je značajne rezultate među cibernanima, što nam daje pravo na optimizam da se može povratiti kvalitet i sa dijelom takmičara koji su ostali vjerni Klubu. No, ipak, značajnije je da Klub obezbjeđuje većem broju perspektivnih takmičara i takmičarki uslove za dalji razvoj, to je mnogo korisnije nego da svu snagu usredređujemo na samo jednog ili dvojicu smučara.

Pravu malu tradiciju SSK čini spust, u kome je Klub imao dvojicu jugoslovenskih prvaka. Međutim, sad kad Sarajevo ima dvije spust staze, spustači miruju?

— Ne odustajemo od ambicija da spust razvijamo do reprezentativnog nivoa. Naša je ideja da Jahorina postane jugoslovenski trenazni poligon za spust i superveleslalom, ali za to je neophodno stvoriti uslove, u čemu bi najviše mogla da pomogne RO ZOI.

Zašto za četiri zime poslije 14. ZOI ništa na tom planu nije učinjeno?

— Zbog neodgovornog odnosa institucija zaduženih za realizaciju programa u postolimpijskom periodu od strane OK ZOI, RO ZOI i SOFK Sarajeva, iako grad izdvaja značajna sredstva za rad sportskih objekata-kaže Štritić.

Jednu od tradicija svojevremeno su činili i smučarski skokovi?

— Družio sam se s onima koji su svojevremeno skakali na Jahorini, sa Džodžom, Zagorcem, Boškovićem, Novakom, Dabom, Hasečićem, Lučićem. Lijepa je to uspomena i već duže u Klubu razmišljamo i ojačavamo potrebu da razvijamo i ovu disciplinu i opet nemamo razumijevanja od onih koji bi to trebali finansijski da pomognu. Između ostalog, i zbog toga što je u Gradu i Republici izvršeno opredjeljenje da se skokovi razvijaju u Hadžićima i na Vladiću. Smučarski savez BiH sad pokušava da nešto promijeni na tom planu, što ćemo s velikim zadovoljstvom podržati. Jer, mi sami smo nemoćni da obezbijedimo trenera, kola, skije . . .

Za kraj razgovora s predsjednikom Kluba namjerno smo ostavili biatlonce, i zbog činjenice da ćemo im u nastavku posvetiti posebno poglavlje.

— To s biatlonom za nas u Klubu je poseban događaj, jer smo vlastitim snagama, stručnim radom, velikim entuzijazmom, obezbijedili mjesto u jugoslovenskom vrhu, postigli sjajne rezultate. Danas imamo najperspektivniji mlađi sastav biatlonaca u Jugoslaviji i učinimo sve da on svoju ulaznu putanju nastavi i u seniorskoj konkurenciji.

Biatlonci i trkači na čeku klupske kolone

RECEPT ZA USPJEH

Kad je na kraju sezone 1987/88. stručni štab jugoslavenske reprezentacije u biatlonu pravio širi spisak reprezentativaca za narednu zimu, na njemu se našlo čak pet imena iz Smučarskog kluba Sarajevo. Mladen Grujić i Mirko Topalović članovi su „A“ omladinske selekcije, Tihomir Mitosavljević i Dragan Pandurević u seniorskoj „B“ i Miroslav Lučić u omladinskoj „B“ reprezentaciji.

- Ovo je praktično cijeli prvi tim SSK-kaše trener biatlonaca Marinko Samardžić.
- Reprezentativci gro treninga treba da obave u Klubu, s tim što će imati više kontrolnih trka na reprezentativnom nivou. Na osnovu tih trka pred početak sezone biće poznat konačni spisak reprezentativaca za zimu 1988/89.

A priča o biatloncima i trkačima SSK nema baš sladak početak...

- U gradu je svojevremeno bila prisutna tendencija da batalimo smučarsko trčanje i sve prepustimo Patjanima, da Sarajli-

je ne treba da trče-priča Milovan Jeftović, čovjek koji je svojim stručnim kvalitetima i nepresušnim entuzijazmom najviše doprinio sadašnjem uspjehu. – Međutim, bili smo uporniji od gradskih struktura, koje su s podcjenjivanjem gledale na naše napore. Bili smo dalekovidiji od ljudi koji bi htjeli da oni propišu gdje mogu da rastu šampioni – i izvojevali smo pobjedu.

Biatlonci i trkači čine istu klupsku sekciju, s tim što prva ekipa nastupa u oba sporta. Sekcija okuplja oko 70 aktivnih takmičara, koji su selekcionirani iz mase od oko 1.000 trkača koji su u proteklih desetak godina prošli kroz SSK. Za to vrijeme obuku u Klubu prošlo je tri puta više klasičnih smučara.

A da bi se došlo do ovih impresivnih cifara, trebalo je svojevremeno savladati otpor ovog sportu i u samom SSK. Naime, prije dvije decenije, tačnije 1969. godine, smučarsko trčanje je brisano sa spiska klupskih aktivnosti!

– Ja sam još bio takmičar i to me strašno emotivno pogodilo. Morao sam da pređem u Romaniju, a ostali takmičari su se povukli-priča Jeftović. – Tada je alpsko smučanje bilo izrazito pomoćna disciplina i to je presudilo trkačima.

Safet Jašić je dvije godine ranije bio završio takmičarsku karijeru, ali je ostao u Klubu, sve do „raskida“ sa trkačima...

– Nisam znao šta da radim. Toliko sam volio ovaj sport, da sam 1972. bio inicijator osnivanja novog kluba, SK Trebević, koji je okupljao samo trkače, pri Mjesnoj zajednici Bistrik. To je bio nadomjes-

tak za SSK. Kasnije, kada smo Jeftović, ja i još nekoliko ljudi uspjeli da nagovorimo klupsko rukovodstvo da se vrati smučarskom trčanju, vratio sam se u staro društvo.

Kad se krenulo iz početka, u želji da se nadoknadi propušteno i što prije popuni klupski sastav u svim kategorijama, startovalo se s uzrastom mlađih omladinaca. Međutim, u Klubu su ubrzo shvatili da treba početi s pionirima, s kojima je temeljitiji rad krenuo 1980. godine. Od tada praktično počinje uspon trkača i biatlonaca SSK ka jugoslovenskom vrhu.

Prvi put republički prvaci u trčanju ekipni Vlatić 1978.

Stoje: D. Jožić, N. Lale, O. Mahmutović, V. Todorović, M. Samardžić

Čuču: O. Čučar, D. Jeftović, N. Šehić, M. Jeftović (trener)

Ima li danas problema? — pitamo Jeftovića.

- *Zadnjih godinu-dvije stekli su se pravi uslovi za rad. Materijale smo ojačali, dobili kombi, dobru opremu, sredstva za pripreme, puške, istina prevaziđene u svijetu, ali za klupski rad još dobre, imamo profesionalnog trenera...*

A prije toga?

- *Radili smo u uslovima koji su se graničili sa nemogućim. Recimo, na treninge smo išli autobusima GRAS-a, a nekad je bilo dobro ako smo imali novca i za gradski saobraćaj. U tim okolnostima, nošeni ogromnim entuzijazmom, uspjeli smo da se upustimo u borbu sa Rumunijom, koje je tada već imala profesionalnog trenera iz inostranstva. I uspjeli smo.*

Talenti SSK na međunarodnoj sceni? Ima li šansi za takav probaj?

- *Za izlazak na međunarodnu scenu ima šansi. Mladen Grujić je prvi bosansko-hercegovački takmičar koji je nastupio na Svjetskom prvenstvu za omladinu u Šamoniiju (1988). Tamo je bio najbolje plasirani Jugosloven. Za značajnije rezultate bilo bi šansi kad bi se status biatlonu u zemlji riješio na drugi način. U drugim*

reprezentacijama biatlonci su profesionalno vezani za ovaj sport, iz reprezentacija stoje, uglavnom, armije ovih zemalja, koje takmičarima omogućavaju da se potpuno posvete sportu, da imaju najbolje puške, mnogo više metaka. I nama JNA pruža značajnu podršku, međutim, u drugim zemljama je to riješeno gotovo sto-postotnim povezivanjem armije i reprezentacije.

Na kraju, i nekoliko riječi o rekreativnom smučarskom trčanju, koje polako ali sigurno osvaja Veliko polje na Igmanu.

- *Nas raduje što je Klub, kroz svoje takmičarsko bavljenje smučarskim trčanjem, postao i nosilac rekreativnog trčanja u gradu-kafe Jeftović. — Doprinijeli smo tome što smo obučili toliki broj trkača, koji su danas rekreativci. Mi treniramo na istom lokalitetu gdje i rekreativci, tako da smo istovremeno i demonstratori ovog sporta, spremni smo bilo kome na licu mjesta da izađemo u susret, damo savjet, pomognemo. Nedavno osnovana Sekcija rekreativaca (osnovana u saradnji sa Redakcijom „Oslobođenja“) znak je volje SSK da da još veći doprinos omasovljenju ovog sporta među građanstvom. Porast je već sada impresivan, godišnje i po sto odsto, kao inflacija. A htjeli su da nas ugase!*

KOLEKCIONARI MEDALJA

(Smučari i smučarke SSK, nosioci medalja sa republičkih prvenstava)

1982/83.

ZLATO

MLADEN GRUJIĆ (trčanje, stariji pioniri), **VINKO POKLJUKAR** (biatlon, seniori), **DRAGAN MILIĆ** (biatlon, mladi omladinci), **PREDRAG ZORIČIĆ** (spust, seniori), **SANJA ISAKOVIĆ** (spust, starije omladinke), **AIDA ŠKALJIĆ** (spust, mlade omladinke), **SINIŠA PARADINA** (spust, mladi omladinci), **AMILA BUTUROVIĆ** (veleslalom, seniorka), **SNJEŽANA TRBONJA** (veleslalom, starije omladinke), **MIRELA RAŠOVIĆ** (veleslalom, mlade omladinke), **ROBERT BRUDAR** (veleslalom, seniori), **SINIŠA PARADINA** (veleslalom, mladi omladinci), **SANJA ISAKOVIĆ** (slalom, starije omladinke), **AIDA ŠKALJIĆ** (slalom, mlade omladinke), **PREDRAG ZORIČIĆ** (slalom, seniori), **EDIN HODŽIĆ** (slalom, mladi omladinci)

SREBRO

OMER MAHMUTOVIĆ (trčanje, seniori), **SIPIC, MILOSAVLJEVIĆ, GRUJIĆ** (stafeta, stariji pioniri), **KRUNIĆ, REZIBEGOVIĆ, ČEČAR** (stafeta, mladi pioniri), **ALEKSANDAR ČEČAR** (trčanje, mladi pioniri), **MIODRAG ZORIČIĆ** (spust, seniori), **SNJEŽANA TRBONJA** (spust, starije omladinke), **OZRENKA SELIMOVIC** (veleslalom, starije omladinke), **PREDRAG ZORIČIĆ** (veleslalom, seniori), **SNJEŽANA TRBONJA** (slalom, starije omladinke), **MIODRAG ZORIČIĆ** (slalom, seniori), **GORAN RAPAJIĆ** (slalom, stariji omladinci), **BRANKO POPOVIĆ** (slalom, mladi omladinci)

BRONZA

SLAVIŠA JOVIČIĆ (trčanje, mladi omladinci), **SK Sarajevo** (trčanje, starije kategorije, ekipno), **ŽELJKO ŠLJIVIC** (spust, seniori), **BRANKO POPOVIĆ** (spust, mladi omladinci), **MIODRAG ZORIČIĆ** (veleslalom, seniori), **SLAVEN ISAKOVIĆ** (slalom, seniori)

1983/84.

ZLATO

SLAVIŠA JOVIČIĆ (trčanje, stariji omladinci), DEJANA HANAK (slalom, mlađe pionirke), SPOMENKA POPOVIĆ (veleslalom, mlađe omladinke), SANJA ISAKOVIĆ (veleslalom, starije omladinke), BRANKO PAPOVIĆ (veleslalom, stariji omladinci), PREDRAG ZORIČIĆ (veleslalom, seniori), AIDA SELMANOVIĆ (slalom, mlađe omladinke), DANIEL BABIĆ (slalom, mlađi omladinci), BRANKO PAPOVIĆ (slalom, stariji omladinci), PREDRAG ZORIČIĆ (slalom, seniori)

SREBRO

ALEKSANDAR ČEČAR (trčanje, stariji pioniri), MLADEN GRUJIĆ (trčanje, mlađi omladinci), SSK (štafeta mlađi omladinci), SSK (štafeta seniori), DEJANA HANAK (veleslalom, mlađe pionirke), SILVIJA BRUDAR (veleslalom, seniorke), EDIN HODŽIĆ (veleslalom, mlađi omladinci), IGOR VUKOVIĆ (veleslalom, stariji omladinci), ROBERT BRUDAR (veleslalom, seniori), VEADA PAŠIĆ (slalom, mlađe omladinke), ROBERT BRUDAR (slalom, seniori), ALEKSANDAR ČEČAR (biatlon, stariji pioniri), TIHOMIR MILOSAVLJEVIĆ (biatlon, mlađi omladinci), MIRELA PAŠOVIĆ (veleslalom, mlađe omladinke)

BRONZA

MIROSLAV KOPRIVICA (trčanje, omladinci), TIHOMIR MILOSAVLJEVIĆ (trčanje, mlađi omladinci), AIDA SELMANOVIĆ (veleslalom, mlađe omladinke)

1984/85.

ZLATO

VLADIMIR PAPOVIĆ (slalom, mlađi pioniri), DEJANA HANAK (veleslalom, mlađe pionirke), ZORAN PERUŠINA (slalom,

stariji pioniri), PREDRAG ZORIČIĆ (slalom, seniori), EDIN HODŽIĆ (slalom, stariji omladinci), AIDA SELMANOVIĆ (slalom, mlađe omladinke), ROBERT BRUDAR (veleslalom, seniori), EDIN HODŽIĆ (veleslalom, stariji omladinci), SPOMENKA POPOVIĆ (veleslalom, mlađe omladinke), TIHOMIR MILOSAVLJEVIĆ (biatlon, omladinci 15 km), SLAVIŠA JOVIČIĆ (biatlon, omladinci 10 km), MLADEN GRUJIĆ (biatlon, omladinci 7,5 km), DRAGAN PANDUREVIĆ (trčanje, seniori), MIROSLAV KOPRIVICA (trčanje, juniori), MLADEN GRUJIĆ (trčanje, mlađi omladinci), SSK (trčanje, štafeta seniori), SSK (trčanje, štafeta juniori), SSK (trčanje, štafeta stariji omladinci), SSK (trčanje, ekipno)

SREBRO

DEJANA HANAK (slalom, mlađe pionirke), DRAGAN PANDUREVIĆ (biatlon, seniori), DRAGAN MILIĆ (biatlon, omladinci, 10 km), MARINKO SAMARDŽIĆ (trčanje, seniori), TIHOMIR MILOSAVLJEVIĆ (trčanje, stariji omladinci), DRAGAN LUČIĆ (trčanje, mlađi omladinci), ROBERT BRUDAR (slalom, seniori)

BRONZA

DRINA LOMIGORA (slalom, mlađe pionirke), EDHEM FOČO (slalom, mlađi pioniri), IGOR LATINOVIĆ (slalom, stariji pioniri), SLAVIŠA JOVIČIĆ (trčanje, juniori), MIRKO TOPALOVIĆ (trčanje, mlađi omladinci), BOJAN VUKOJEVIĆ (slalom, mlađi omladinci)

1985/86.

ZLATO

VLADIMIR PAPOVIĆ (veleslalom, mlađi pioniri), VLADIMIR PAPOVIĆ (slalom, mlađi pioniri), TIHOMIR MILOSAVLJEVIĆ (trčanje, stariji omladinci), MIRKO TOPALOVIĆ (trčanje, mlađi omladinci)

SREBRO

SENAD LOMIGORA (veleslalom, mladi pioniri), IGOR LATINOVIĆ (veleslalom, stariji pioniri), DRINA LOMIGORA (slalom, mlade pionirke), SENAD LOMIGORA (slalom, mladi pioniri)

BRONZA

LELA TRBONJA (slalom, mlade pionirke), MLADEN GRUJIĆ (trčanje, stariji omladinci), SSK (štafeta seniori, PANDUREVIĆ, GRUJIĆ, MILOSAVLJEVIĆ), SSK (štafeta omladinke, VIŠNJEVAC, ŽDRALE, ŽDRALE)

1986/87.

ZLATO

AIDA SELMANOVIĆ (veleslalom, starije omladinke), PREDRAG ZORIČIĆ (veleslalom, seniori), KOVAČ ĐARKO (veleslalom), LOMIGORA DRINA (slalom), SENAD LOMIGORA (slalom), MIRELA PAŠOVIĆ (slalom, seniorke), PREDRAG ZORIČIĆ (seniori, slalom), TIHOMIR MILOSAVLJEVIĆ (trčanje, juniori), MLADEN GRUJIĆ (trčanje, apsolutna kategorija, 10 km), MLADEN GRUJIĆ (trčanje, stariji omladinci), SSK (trčanje, štafeta starijih omladinaca, SLAVENKO, MIROSLAV i DRAGAN LUČIĆ)

SREBRO

EDIN HODŽIĆ (veleslalom, seniori), ZORAN PERUŠINA (veleslalom, mladi omladinci), SENAD LOMIGORA (veleslalom), ZORAN PERUŠINA (slalom, seniori), DRAGAN PANDUREVIĆ (trčanje, seniori), DRAGAN PANDUREVIĆ (apsolutna kategorija u trčanju, 15 km), DRAGAN LUČIĆ (trčanje apsolutna kategorija, 10 km), DRAGAN LUČIĆ (trčanje, stariji omladinci), SSK (trčanje, seniorska štafeta, T. MILOSAVLJEVIĆ, D. PANDUREVIĆ, M. GRUJIĆ)

BRONZA

ČEDOMIR TANACKOVIĆ (slalom, cicibani), DRINA LOMIGORA (veleslalom, mlade omladinke), MIRKO TOPALLOVIĆ (trčanje, stariji omladinci), SSK (trčanje, štafeta seniora, M. SAMARDŽIĆ, S. JOVIČIĆ, N.J. KOPRIVICA), SSK (trčanje, štafeta juniorki, MILJANA ŽDRALE, MLADENKA ŽDRALE, VENERA JEFTOVIĆ)

1987/88.

ZLATO

DRINA LOMIGORA (slalo, starije pionirke), SENAD LOMIGORA (slalom, stariji pioniri), VLADIMIR POPOVIĆ (veleslalo, stariji pioniri), MIRZA FOČO (slalom, mladi omladinci), PREDRAG ZORIČIĆ (slalom, seniori), ROBERT BRUDAR (superveleslalom, seniori), MLADEN GRUJIĆ (trčanje, juniori, 30 km), MLADEN GRUJIĆ (trčanje, juniori, 15 km) MLADEN GRUJIĆ (biatlon, juniori, 15 km), MLADEN GRUJIĆ (biatlon, juniori, 10 km), MIRKO TOPALLOVIĆ (trčanje, stariji omladinci, 20 km), MIRKO TOPALLOVIĆ (biatlon, stariji omladinci), ALEKSANDRA MILIĆ (trčanje, starije pionirke, 5 km), MILIĆ ALEKSANDRA (trčanje, starije pionirke, 10 km), ALEKSANDRA MILIĆ (biatlon, spring), BEKIM BABIĆ (trčanje, stariji pioniri, 10 km), BEKIM BABIĆ (biatlon, sprint)

SREBRO

DRINA LOMIGORA (veleslalom, starije pionirke), SENAD LOMIGORA (veleslalom, stariji pioniri), DRINA LOMIGORA (slalom, mlade omladinke), VLADIMIR POPOVIĆ (slalom, mladi omladinci), ROBERT BRUDAR (slalom, seniori), PREDRAG ZORIČIĆ (superveleslalom, seniori), EMINA ČURIĆ (slalom, cicibanke), NEDIM LOMIGORA (slalom, cicibani), DRAGAN PANDUREVIĆ (trčanje, seniori, 30 km), DRAGAN PANDUREVIĆ (trčanje, seniori, 15 km), MIRKO TOPALLOVIĆ (trčanje, stariji omladinci, 15 km), MIROSLAV LUČIĆ (trčanje, mladi omladinci, 10 km),

MIROSLAV LUČIĆ (trčanje, mladi omladinci, 20 km), ALEKSANDRA MILIĆ (biatlon, starije pionirke), ANA MARILOVIĆ (trčanje, starije pionirke), ANA MARILOVIĆ (biatlon, mlade pionirke), NEDA KEŠELJ (biatlon, sprint), ALEKSANDAR MILIĆ (biatlon, mladi pioniri), DALIBOR KEŠELJ (trčanje, mladi pioniri), DALIBOR KEŠELJ (biatlon, spring), BEKIM BABIĆ (biatlon, stariji pioniri), LJUBIŠA SAMARDŽIJA (trčanje, mladi pioniri)

BRONZA

SENAD LOMIGORA (slalom, mladi omladinci), SINIŠA PARADŽINA (slalom, seniori), BOJAN ČELIKOVIĆ (slalom, cacišani), DRAGAN PANDUREVIĆ (biatlon, seniori), ANA MARILOVIĆ (biatlon, mlade pionirke, sprint), NEDA KEŠELJ (biatlon, mlade pionirke), ALEKSANDAR MILIĆ (trčanje, mladi pioniri), ALEKSANDAR MILIĆ (biatlon, spring), LJUBIŠA SAMARDŽIJA (biatlon, mladi pioniri)

GALERIJA ŠAMPIONA

Robert Brudar · da je bilo strpljenja

Jedna smučarska priča nije ispričana do kraja. Jugoslovenska reprezentacija u spustu, koja je bila formirana u vrijeme priprema za 14. zimske olimpijske igre, razšla se nakon pet godina postojanja, neobavljenog zadatka, ostavivši iza sebe i svoje pomalo razočarane junake. Jedan od njih je i član SSK Robert Brudar.

Prvak Bosne i Hercegovine u raznim kategorijama bio je, kako sam kaže, deset-petnaest puta, ne sjeća se tačno, a u jugoslovenskoj konkurenciji sakupio je ukupno šest medalja, od kojih su dvije zlatne. Najdraži rezultat?

- *Pa onaj kad sam na Jahorini 1985. postao seniorski prvak Jugoslavije u spustu. Poslije ove medalje rekao sam da se nisam nadao zlatu, da ne pomisle da sam prepotentan, a u stvari sam vjerovao da mogu*

biti prvi. Znao sam to poslije zvaničnih treninga pred trku-veli Robert.

Neostvarena želja?

- *Žao mi je što se priča o jugoslovenskim spustalima prekinula na pola puta.*

Zašto je, u stvari, propao projekat YU spusta?

- *Zato što nije bilo strpljenja. Ekipe je postojale pet godina, nakon kojih je bilo planirano da se nađemo među dvadeset najboljih spustalica svijeta, a to je, realno, bilo previše. Zatim, nije bilo para? Mistično da je mnogo ranije trebalo procijeniti ima li para ili ne i tek poslije te procjene donijeti odluku hoćemo li spustale ili ne. Da je svojevremeno bilo para i strpljenja, danas bi, možda, bilo i rezultata. Ovakvo, za pet godina nije se moglo učiniti više,*

Spust u Sarajevu jednom mora krenuti s mrtve tačke. Možemo li očekivati Roberta Brudera jednog dana u ulozi trenera spusta?

— Na žalost, ne možete. Poslije svega, ne mam više volje. Pri kraju sam studija mašinstva i za to su vezane sve moje ambicije — kaže Robert Bruder.

Tone Vogrinec čestita Brudaru Robertu 13. 02. 1986.
na prvom mjestu SFRJ u smuku 1986. godine

Mladen Grujić - nada jugoslovenskog biatlona

Biatlonac MLADEN GRUJIĆ

Kad je kao učenik šestog razreda osnovne škole zakoračio u SSK, već poslije nekoliko treninga pokazalo se da Mladen Grujić nije dječak iz serije. Poslije dvije godine bio je u vrhu među bosanskohercegovačkim smučarima trkačima svog uzrasta, da bi, nakon što je iskazao sklonost prema biatlonu, prije tri zime postao juniorski reprezentativac Jugoslavije, a od prošle sezone i standardni član reprezentativnog sastava. Danas, sa devetnaest godina, iz sebe ima tri zlatne medalje sa prvenstava Jugoslavije, a pred sobom - sjajnu perspektivu.

Grujić je predvodnik generacije mladih biatlonaca SSK koji su se probili u jugoslovenski vrh, ključ klupskog uspjeha vidi u sljedećoj činjenici:

- *Tu nema velikih tajni, jer za sve su najvažniji normalni uslovi za rad, odnosno realizaciju programa stručnog tima. A u tome se, i pored materijalnih nevođa, u Klubu uglavnom uspijeva.*

Perspektiva biatlona u Jugoslaviji?

- *Kako je sada krenulo, biatlon ima šansi da dobije značajnije mjesto u jugosloven-*

skoj smučarskoj porodici. Vraćeni smo u YU skipul, što znači više novca, stručniji rad, više sistematičnosti i više treninga, čine se stvaraju uslovi da se probije određeni plafon koji je svojevremeno dostignut-kaže Mladen.

Grujić je trostruki juniorski prvak Jugoslavije, tek na pragu seniorske konkurencije, pa je normalno i očekivati ambicije na međunarodnom planu?

— Teško je nešto više o tome govoriti. Sad sam na odsluženju vojnog roka, a kad se vratim među civile već ću biti senior. Od ambicije mogao bih govoriti o olimpijskoj normi za nastup na Zimskim olimpijskim igrama u Albertvillu. To je želja koju bih, nadam se, mogao ostvariti.

Na kraju, evo šta o ovom nadarenom i vrijednom momku kaže njegov trener Marinko Samardžić:

— Kompletan sportista, kao rijetko ko. Ima dara i za košarku, plivanje, nogomet, gimnastiku. Posjeduje izvanredne ljudske kvalitete, ima osjećaj za saradnju, fleksibilan je, smiren. Jednostavno, sa devetnaest godina već kompletna ličnost. Omiljen je u Klubu, reprezentaciji, među konkurentima. Mladen Grujić je, uz Janeza Ōžbolta, najperspektivniji jugoslavenski biatlonac.

Držimo mu palčeve.

SKICA ZA PORTRET SMUČARA DRAGUTINA KOSOVCA

I U RATOVANJE NA SKIJAMA

Zakasnio je minut-dva na zakazani razgovor u svom kabinetu u poslovnoj zgradi „Energoinvesta“, prevladajući se kašnjenjem tramvaja. I to jutro prvi čovjek najvećeg privrednog sistema u zemlji, manicom doživotnog sportiste, smučara, zakletog pješaka, prevažio je svoju redovnu turu linijama gradskog saobraćaja do radnog mjesta, da bi se, između pet-šest važnih sastanaka, na tren vratio smučarskim uspomenama. Krenuli smo od početka...

— Prije rata u Sarajevu se, uglavnom, takmičilo u smučarskom trčanju i skokovima, dok će alpske discipline početi da se razvijaju kasnije — priča Dragutin Kosovac. — Što se mene lično tiče, prvo skijanje bilo je na „dugama“ od bureta u Kevrinom potoku. Kasnije, kad sam sebi, od para zarađenih davanjem instrukcije đacima iz nižih razreda, kupio prve skije, onda sam skijao na Betaniji svakodnevno, a kasnije na Crepoljskom i Jahorini. Bjelašnica je bila udaljena i pristupačna samo starijim planinarima.

— Inače, prije rata samo je SSK bio isključivo smučarski klub, a ostale smučarske aktivnosti odvijale su se u okviru planinarskih društava. Zbog raje s kojom sam bio, ja sam se učlanio u Hrvatsko planinarsko društvo Bjelašnica, koje je imalo kuću na Bukoviku. U okviru Društva smo stvorili i jednu omladinsku grupu, koja je prerasla u omladinsku sekciju pod snažnim uticajem nas komunista. Pročelnik te grupe bio je Josip Sigmund, koji je bio član Partije, a ja sam bio tehnički vođa grupe.

— U zimu pred sam rat omladinska sekcija je dobila kolibu na Vukelinim vodama na Jahorini. Ja sam bio domar te kuće cijelu tu zimu. Tu su svake subote i nedjelje održavani sastanci i predavanja za mlade koji su izlazili na skijanje. Sličnog uticaja komunista bilo je i u drugim organizacijama, naročito u Prijatelju prirode.

Je li, uz partijski rad, bilo vremena i za trofeje?

— Moj jedini pravi sportski trofej je drugo mjesto na Prvenstvu Bjelašnice u trčanju na 16 kilometara. Bio sam još junior, ali sam u trci sa seniorima osvojio drugo mjesto. I danas čuvam tu diplomu. Inače, bilo je to vrijeme odličnih smučara. Sjedom se, recimo, Milana Poluge, koji je trčao u seljačkim pelengama, a bio je najbolji na susretu sarajevskih i beogradskih smučara na Kopaniku.

I onda je rat sve prekinuo...

— Da, i mogu reći da je to smučanje, kondicija, navika na hodanje po planini, osjećaj za orijentaciju, da nam je sve to jako mnogo pomoglo u partizanima.

Jeste li u ratu bar na tren dolazili u dodir sa skijama?

— Krajem četrdeset prve, početkom četrdeset druge mi smo na Igmanu već imali malu jedinicu na skijama. Ja sam, mislim da je bio februar ili mart četrdeset druge, išao na skijama sa jednom grupom preko Igmana i Bjelašnice na Boračko jezero u Mostarski bataljon.

Dragutin Kosovac u razgovoru sa Borom Radosavljevićem

Drugovanje na skijama nastaviti ste cijelog života. Kao visoki funkcioner, istaknuti privrednik, razlikovali ste se od svojih kolega po tome što su oni otišli na tribine kao gledaoci, a Vi ste ostali sportista. Kako ste, uz toliko obaveza, uspjeli da cijeli život ostanete smučar?

– *Ja zbog toga nisam nikakva neobična osoba. Šteta je što se sportom ne bavi više njih, jer ipak, bavljenje sportskim aktivnostima omogućava čovjeku da održi fizičku kondiciju, a kad se ima kondicije, onda se lakše živi, i bolje se misli, i lakše se mogu izdržati napori dnevnog života i rada.*

Ni danas ne propuštate nijedan Kup veterana...

– *Nije tačno da ne propuštam nijedan. Zadnje dvije godine me nije bilo zbog problema s okom, pa dok nisam otišao na operaciju nisam mogao voziti alpske vožnje.*

Znači, na narednom Kupu veterana se vraćate?

– *Već sam se vratio krajem prošle sezone, ali nisam bio u treningu da bih mogao na Kup veterana.*

Koliko Vam znači to takmičenje?

– *Znači mi mnogo, i meni i ostalima. Dobro je što se to održava krajem sezone, bez obzira na slabije snježne prilike. Jer, ljudi se onda pripremaju cijelu zimu, treniraju. Onda, to su lijepi trenuci kada se vraćamo uspomenama, lijepim, ali, na žalost, sve želje smo u prilici i da spominjemo ljude kojih više nema, počev od Čigija, pa Džodže, Dabe...*

Jeste li i dalje samo na Jahorini ili ste probali i Bjelašnicu?

– *Vozio sam i na Bjelašnici. Ja uvijek strancima pričam kako u Sarajevu imamo velike probleme sa smučanjem, zato što je do staza na Jahorini 28 kilometara od moje kuće, a do staza na Bjelašnici 29, pa ne znamo na koju bismo stranu. Onda se trudim da, ipak, negdje odem, da ne ostanem u Sarajevu kao Bogdanov magarac. A to je za svijet u inostranstvu frapantno, jer normalno je i u smučarskim centrima da se do staza ide dvadesetak kilometara, a ovdje si iz centra jednog velikog grada samo 28 kilometara daleko od staza.*

– *Moja praksa je sljedeća: polto imam kuću na Jahorini, gore mi je alpska oprema, ali rezervnu imam u Sarajevu, kao i lauferice, a to je za Bjelašnicu i Igman. Mislim da je dobro što na Igmanu imamo tako dobre i tako uređene staze za trčanje. Šteta je što trikačkih staza nemamo i na Jahorini, a mislim da bi se mogle urediti bez velikog troška.*

Šta je lijepše, Jahorina ili Bjelašnica?

– *Lijepo je i jedno i drugo. Staze na Bjelašnici su teže i alpski bolje a Jahorina sa svojom širinom, onim plućinama na kojima se može praviti izbor, sigurno ima svoje prednosti.*

Najljepša uspomena sa smučarskih terena?

– *Sve je to lijepo. No, čovjek zapamti neki detalj. Recimo, jednom smo bili na Bjelašnici, pedesetih godina, bio je mart. Prenoćili smo u Opservatoriji, gdje je radio meteorolog Nepomucki.*

Ujutro smo skijajući krenuli nazad za Pazarčić i je sam u jednom smuku na Krivcu ostao bez kape, šarona, koja mi je spala u vožnji. Nisam se mogao vraćati, bilo je previše naporno. Otišli smo. Međutim, iduće jeseni, negdje na Treskavici, nađe me jedan planinar i pita „Jeste li Vi Kosovac?“. Velim da jesam, a on izvadi svoju kapu i pita „Je li ovo Vaša kapa?“ Kad je išao na Bjelašnicu, našao ju je, donio Nepomuckom, ovaj mu rekao čija je i čovjek je čuvao do jeseni...

Kao aktivista SSK bili ste na čelu grupe ljudi koja je godinama radila posao koji je bio ključan za trasiranje puta Sarajeva prema 14. zimskim olimpijskim igrama. Dali ste nesebičan doprinos i u pripremama i organizaciji samih igara. Jesu li ova Vaša očekivanja kao smučara, smučarskog radnika, poslije ZOI ostvarena?

– Mislim da su SSK-i njegovi aktivisti, svojim naporima i organizovanjem sporta u Sarajevu, na Jahorini, organizovanjem prvih takmičenja, kasnije omladinskih kriterija, pa evropskih kupova, ne samo dali inicijativu nego i stvorili uslove i doveli do Olimpijade u Sarajevu. Mislim, a sada se to pokazuje, da je bilo šteta što ti smučari nisu više bili uključeni u poslove oko organizacije Olimpijade. Zbog toga su se veze sa svjetskim federacijama dosta prekinule. I planine u profesionalnim organizacijama ne drže smučari. To ima uticaja na kvalitet smučanja, a i na to da imamo malo međunarodnih sportskih takmičenja. To je šteta i za sport i za turizam. Mislim da bi na tome trebalo raditi.

– Zatim, tradicija i masovnost, koja u Sarajevu postoji, nije dovela do kvaliteta, do novih rezultata na planu vrhunskog sporta. Tako se moja nadanja, na žalost, nisu ostvarila. Mi smo čak, što se tiče kvaliteta smučanja u jugoslovenskoj konkurenciji, negdje iza onog što smo bili prije ZOI, u vrijeme Boškovića, Gašića, Pačovića. A mislim da Sarajevo ima šansu, posebno u smuku, koji je, ipak, najatraktivnija alpska disciplina, jer imamo dvije staze, od kojih je Jahorinska idealna za trening. Isto tako nije mi jasno zašto smo zastali sa skokovima, pored onakvih skakaonica, ljepotica, na Malom polju. Moglo bi se mnogo više učiniti.

U čemu vidite rješanje tih problema?

– U organizovanjem radu. Međutim, moram reći da je ogroman doprinos Olimpijade gradu. Promijenila je Sarajevo, dala mu novo mjesto u svijetu. I mislim da je teško procijeniti sve što je ona dala...

Šta Vas najviše raduje u novom, olimpijskom Sarajevu?

– Najviše me raduje kada subotom i nedjeljom vidim djecu sa klizaljkama i smučkama preko ramena kako se motaju po Čaršiji. Jedni idu na Bjelašnicu, drugi na Jahorinu, jedni na Zetru. Milo mi je kad vidim da se omladina bavi sportom i da ga voli.

SARAJEVO '84

Bila je to najveća sportska manifestacija na svijetu, manifestacija sa više od pola miliona učesnika i preko dvije milijarde gledalaca. Odigravala se februara 1984. godine u Sarajevu koje je tih olimpijskih dana bilo ogrnuto velovima snijega. Snijeg i ljudi stvorili su ambijent koji je predsjednika MOK-a Huana Antonija Samarana naveo da ZOI Sarajevo '84 proglasi najboljim zimskim olimpijskim igrama u historiji.

Počelo je 8. februara 1984. veličanstvenom ceremonijom otvaranja igara na olimpijskom stadionu Koševu. U olimpijskom eldenu našlo se 1.510 sportista iz rekordnog broja od 49 zemalja. Uz nezaboravan program, igre je otvoreniše proglasio predsjednik Predsjedništva SFRJ Mika Špiljak, olimpijski plamen na stadionu zapalila je jugoslovenska reprezentativka u umjetniškom klizanju Sanda Dubravčić, a čast da položi zakletvu u ime sportista i sudija pripala je smučarskom asu Bojani Križaju i dugogodišnjem članu SSK dr Miodragu Peroviću.

Istinska bajka nezamisliva je bez snijega, raskošne bjeline. A u Sarajevu je i snijega i

bjeline bilo u izobilju, toliko da su smučari alpinzi u više navrata morali da pomjeraju termine svojih takmičenja, što je povećavalo neizvjesnost, da bi na kraju i na Bjeladrnici i na Jahorini bile ispisane najljepše olimpijske priče.

Jednu od najzbuđljivijih ispisao je američki spustaš Vilijam Bil Džonson. Momka iz Kalifornije, mnogi nisu znali, sve dok se preko noći nije isnašao u ulozi senzacionalnog pobjednika jednog od najtežih spustova na svijetu – onog u Vengenu. Bilo je to dvadesetak dana prije početka 14. zimskih olimpijskih igara. Plavokosog Amerikanca su zapamtili, ali još uvijek niko nije uzimao za ozbiljno njegove razmetljive izjave o tome kako je u Sarajevo došao da bude olimpijski šampion.

A Bil je opet uspio i tako postao prva zvijezda igara u Sarajevu (srebro i bronzu osvojili su Švajcarac Peter Müller i Austrijanac Anton Štajner). Svoju prvu izjavu „Obogaćiću se koliko god budem mogao“, Džonson će godinu dana kasnije realizovati i kroz film o njegovom životu, ali na sportskom polju

XIV ZOI 1984 - SARAJEVO

Veteran JAZIĆ AHMED nosi olimpijsku baklju 1984. godine

uzalud će nastojati da očuva staru slavu. Šeo sportska nesreća (teža povreda), što nereden život i na kraju sukob sa trenerima, dovešće ga u situaciju da za olimpijskog šampiona neće biti mjesta u američkoj ekipi za Kalgari '88.

Spust je prva smučarska disciplina, ali za nas Jugoslovane još atraktivniji je bio veleslalom. Trideset hiljada ljudi došlo je na Bjeloticu da bodri Jureta Franka, Borisa Strela i Bojana Križaja. Došli su sa jednom željom – da proslave prvu jugoslovensku olimpijsku medalju u zimskim sportovima. A proslavljalo ju je na kraju veleslalomskog dana dvadeset miliona Jugoslovana. Novi junak igre postao je 22-godišnji student iz Nove Gorice Jure Franko, junak sa srebrnom medaljom oko vrata.

Nepanovljivoj atmosferi stavlja domaćina podlegli su i inostrani izviđači, pa je donekle u drugi plan potisnuto veleslalomsko olimpijsko zlato Švajcarca Maksa Julena, i u svijet je emitovano bezmalo duplo više fotografija srebrnog Jureta, nego zlatnog Maksa. Razlog je jasan: kad su osam godina ranije u Innsbuku organizovana olimpijska takmičenja, Austrijanci su konstatovali kako su za njih igre uspješne od trenu Klammerovog trijumfa u spustu. Ovoga puta Jure Franko je učinio ključni korak da ZOI Sarajevo '84 budu uspješne do kraja, mada je veleslalom vožen negdje na polovini olimpijskog programa.

Muški slalom donio je novo olimpijsko razočarenje Bojani Križaju i veliku radost braći

Prvi Jugosloven s olimpijskom medaljom u zimskim sportovima Jure Franko (ZOI Sarajevo '84)

Filu i Stivu Meru. Do tada se činilo da će Merovi jednom blijedom sezonom okončati sjajne karijere.

U Svjetskom kupu ništa im nije polazilo za rukom, u Parpanu su čak uhvaćeni kako koriste svoju nevjerojatnu sličnost i mučkauju sa startnim brojevima. U Sarajevu bili su to opet stari momci iz Jakime – Filu je pripalo slalomsko zlato, Stivu srebro, a Francuzu Diđeu Buveu bronza.

Život pile čarobne priče, a jednu od takvih, što opet na bajku liče, na dan kad se vozio olimpijski slalom, ispisao je na dvije strane okasa, u Sarajevu i Jakimi u američkoj državi Valington. U Sarajevu je Fil Mer vozio svoju zlatnu olimpijsku trku, a u Jakimi taj isti Fil Mer postao je otac. Na konferenciji za štampu olimpijski šampion nije mogao da skrije suze.

Inače, vlasnici slalomskog zlata i srebra Fil i Stiv Mer, pošto su ostvarili sve planove,

nisu više imali strpljenja. Vozili su još dvije-tri trke u Americi i završili karijeru, ne dočavši u Evropu na završetak Svjetskog kupa.

Jahorinom, gdje su se takmičile alpske smučarke, carovala su iznenađenja. Nije to jedino bila pobjeda Švajcarkinje Mikele Fidini u spustu. Ali ko je računao na Amerikanku Debi Armstrong u veleslalomu, kad je Debi u Sarajevo stigla sa samo jednim trećim mjestom. Ali, sa Jahorine Armstrongova se vratila kao olimpijska šampionka, srebro je pripalo njenoj zemljakinji Kristin Kuper, a bronza Francuikinji Perin Pelen.

Debi je prije ZOI bar jednom bila treća, a Paoleti Magoni do tada nije uspjelo da se uopšte popne na pobjedničko postolje. No, to joj nije smetalo da na Jahorini ponese olimpijsko zlato u slalomu.

Debi i Paoleta, kao ustašom i toliko šampiona prije njih, nikada neće ponoviti sarajevsku formu, ali ostaju uplame u vječnoj listi olimpijskih šampiona.

Takmičenje smučara skakača na igman-skom Malom polju pratilo je oko 110.000 gledalaca, 30.000 na 70-metarskoj i 80.000 na velikoj skakaonici. Dovele ih je želja i nada da bi se olimpijskih visina mogao domoći i Primož Ulag. Želje im se nisu ispunile, jer Ulag je na maloj skakaonici bio pretposljednji, a na većoj tek 13. No, prisustvovali su vrhunskom nadmetanju Finca Matije Nikenena i istočnog Nijemca Jensa Vajsfloga. Njih dvojica su olimpijsku slavu podijelila na dva jednaka dijela – Vajsflog je ponio zlato sa manje i srebro sa veće skakaonice, a Nikenen srebro sa 70-metarske i zlato sa 90-metarske skakaonice.

Bil Džonson je bio prva medijska zvijezda Igara u Sarajevu, a njihova istinska junakinja bila je 29-godišnja Finkinja Marja Lisa Hamalainen, „Snježna kraljica sa Igmana“, kako su je prozvali novinari. Kraljica sa trogrom laponskom plavo-bijelom smučarskom kapom ponijela je u Finsku tri zlatne medalje, na 5, 10 i 20 kilometara, bronzu

u trci štafeta i rasplamsalu ljubav sa kolegom iz finske reprezentacije Harijem Kirvesniemi-
jem, koja će ubrzo biti krunisana bra-
kom. Marja Liza Kirvesniemi će, pošto je u
međuvremenu postala i majka, pokušati i u
Kalgariju četiri godine kasnije, ali ipostavi-
će se da je sve svoje glavne uloge odigrala na
Igmanu.

Švedanin Tomas Lars Vasberg šampion je
najatraktivnije trke na Igmanu, trkačkog
maratona, ostavivši na putu dugom 50 kilo-
metara svog zemljaka Andersa Svana sa
zaostatkom od samo 4 stotinke.

Junak takmičenja u biatlonu je 25-godišnji
zapadnonjemački vojnik Peter Angerer, ko-
me je pripalo zlato na 20 i srebro na 10
kolometara, dok je olimpijski šampion u
nordijskoj kombinaciji 29-godišnji učitelj
iz Norveške Tom Sandberg.

U hokeju prema očekivanjima – zlato
SSSR, srebro ČSSR, bronza Švedska. Naj-
veće razočarenje – olimpijski šampion iz
Lejk Plesida, ekipa SAD, koja je na kraju tek
sedma.

Junak sanjkačkih takmičenja na Trebeviću
je Italijan Paul Hildgartner, u bobu zlatni
dvojed čine Hope i Sauerhammer iz Nje-
mačke DR, a u četvorosjedu najbolji su
opet njih dvojica u društvu sa Vecigom i
Kürtnerom, ispred druge posade Njemačke
DR.

Na pisti za brzo klizanje nije bilo pravog
nasljednika Erika Hajdensa, koji je u Sara-
jevu prišutan u svojstvu komentatora ABC-a,
ali ni bilans istočne Njemice Karin Enke nije
za potcenjivanje – osvojila je po dvije zlat-
ne (1.500 i 1.000 metara), i dvije srebrne
medalje (3.000 i 500 metara).

Kruna svake zimske olimpijade je takmiče-
nje u umjetničkom klizanju. Takmičenja u
Zetri imala su posebnu draž, jer je praktično
došlo do stopostotne smjene na svjetskom
vrhu. Junaci takmičenja sportskih parova
su Sovjeti Elena Valova i Oleg Vasiljev, koji

uspješno nastavljaju tradiciju Rodnjine i
Zajceva, a među plesnim parovima briljira-
ju Britanci Džejn Torvil i Kristofer Din.

Nastup klizača donio je uzbudljivi okršaj
Amerikanca Skota Hamiltona i Kanadanina
Brajana Orsera. Sudije će „za dlaku“ bolje
ocijeniti Hamiltona i proglasiti ga olimpij-
skim šampionom, što će mnogi prokomen-
tarisati kao „nezasluzeno“. Skot će poslije
Sarajeva otići u profesionalce, a Brajan
Orser ponovo probati pred svojom publi-
kom u Kalgariju. Ali, tamo će ga nadmašiti
drugi Amerikanac, njegov imenjак Brajan
Bojtano.

Među klizačicama s oreolom svjetske prvaki-
nje u Zetru je stigla Amerikanка Rozalín
Samners, ali kao prva zvijezda svjetskog kli-
zanja kući će se vratiti sjajna buduća glumica
Katarina Vit iz Njemačke DR, dvostruka
evropska šampionka, dok se Samnersova
morala zadovoljiti srebrom. Deseto mjesto
pripalo je Jugoslovenki Sandi Dubravčić.
Time je počela klizačka era Katarine Vit,
koja će kulminirati trijumfom u Kalgariju,
nakon kojeg će se i ova briljantna klizačica
povući sa sportske scene.

Bio bi to sije nezaboravne sportske priče
koja se odvijala februarskih dana 1984. godi-
ne u Sarajevu, priče koja nije mogla proći
bez kraljeva, princeva i princeza, kosmona-
uta, zvijezda svjetskog šou biznisa, jer Sara-
jevo je tih dana bilo latinska prijestonica ne
samo sportskog svijeta. A u sjenci priča o
olimpijskim šampionima ostale su hiljade
i hiljade entuzijasta, koji su bdjeli i danju
i noću, kako neko lijepo zapiša i po 25 sati
dnevno, da bi ono o čemu su decenijama
sanjali – uspjelo. A uspjeh jednostavno
nije mogao biti veći od onoga što su svijetu
pružile 14 zimake olimpijske igre.

Iza „najboljih zimskih olimpijskih igara u
istoriji“ i ovog puta je stajao i Sarajevski
smučarski klub, baš kao što je stajao i za
svih akcija iz kojih se svojevremeno radala
sarajevska olimpijska kandidatura. Članova
SSK tih dana nije bilo među gledaocima, svi
su bili s onu stranu olimpijske priče.

IN MEMORIAM

oni su stvarali SSK

Vrijeme okrutno odnosi – ljude. Prije pet godina, kad smo proslavljali 55. godišnjicu formiranja Kluba, slušali smo uspomene Bobana Ilića, Vlade Hrišafovića, Aleksandra Trumića, a Josip Dabo i Radostav Džodžo učestvovali su u pripremama proslave, sređivanju građe za knjigu o SSK. Danas, umjesto divnih ljudi, pet humki čuti o vremenima u kojima je život pisao sarajevske bijele priče.

Boban Ilić, smučar, trener, majstor za pravljenje skija, sekretar Saveza, autor je prvih cjelovitih zapisa o događajima na sarajevskim planinama prije i poslije drugog svjetskog rata. Nakon čika Bobana, i oslanjajući se na njegove listove godinama ispisivanih sjećanja, na posao slaganja događaja u jedinstven smučarski mozaik prionuli su drugi. Boban je dočekao izlaženje prve knjige, ali smrt je, na žalost, došla prije 14. zimskih olimpijskih igara. Da je zakasnila godinu-dvije, jedna smučarska priča bila bi zaokružena do kraja.

Kad su ga počele sustizati godine, Vlado Hrišafović je povjerio najbližima: „Kad

umrem, moj pepeo raspite po bjelačničkim prostranstvima“. Toliko je žudio za planinom svoje mladosti, svog života. Prvi spust u Bosni i Hercegovini bio je na Bjelašnici i zvao se „Vladin spust“, po imenu čovjeka koji se nikada nije takmičio, čovjeka koji je bit sporta vidio u učenju, u vječitom stvaranju novih smučara, a užitak sportskih pobjeda ostavljao je drugima.

Tihl čovjek iz svih organizacionih komiteta, Josip Dabo. Odradio je svoj častni dug i na 14. zimskim olimpijskim igrama i – otišao zauvijek. Dober smučar i talentovan smučar-skakač u mladosti, postao je sjajan uređivač staza, smučarski sudija, odličan trener – organizator kome bi bilo mjesto u bilo kom olimpijskom komitetu. Ali, bolest najčešće „bira“ baš najbolje.

Džodžo! Ime nije trebalo ni govoriti, jer u smučanju u Sarajevu, BiH, dovoljno je bilo reći njegovo prezime. Dugogodišnji prvi čovjek SSK, kad su počele pripreme za 14. zimske olimpijske igre, stao je na čelo Odbora za sport OK ZOI i, zajedno sa svojim dugogodišnjim drugovima i saradnicima

Vlado Hrišaković

Božidar Mić

Aleksandar Trumić

Radoslav Džodžo

sa Jahorine i Igmana, stvar je doveo do kraja na briljantan način, kao što je to činio godinama na jahorinskim kupovima, igmanskim marševima, na desetinama prvenstava. Činilo se kao da je od brda odvaljen, iz njega je zračila neiscrpna energija, a iza svega se krio nježno srce, koje jednoga dana više nije izdržalo.

Akademik Aleksander Trumić nije mogao da prisustvuje proslavi 55-godišnjice SSK, ali ju je doživljavao iz bolničke postelje. Njegovi najbliži kažu da je na noćnom stočiću do posljednjeg časa čuvao knjigu o SSK, pokazujući tako do kraja života odanost Klubu u čije je stvaranje i rast ugradio pola života. SSK je bio jedno od njegovih najdražih djela, vjerovatno i najdraže, a toliko toga učinio je, stvorio je, sagradio je akademik Trumić.

Papir je tijesan, a štamparska boja tako nemoćna. Stoga ove retke o pet ljudi, pet stubova SSK u proteklih šest decenija, shvatite kao zaista skromni doprinos njegovanju uspomene na Bobana Ilića, Vladu Hrisafovića, Josipa Dabu, Radoslava Džodžu i Aleksandera Trumića. Klub koji su stvorili i uzdizali trebao bi učiniti i više.

Josip Dabo

SLIČICE IZ SMUČARSKE ISTORIJE

Dokumenti su šturi da bi se moglo baratati konkretnijim podacima, ali u ovom vremenu navršava se jedan vijek od kako su prve skije stigle u ove prostore. Nakon što je Austro-Ugarska 1878. godine okupirala Bosnu i Hercegovinu, „tek“ 21. septembra 1892. godine formiran je Bosanskohercegovački turistički klub, drugo planinarsko društvo uopšte u jugoslovenskim krajevima, koje će četiri godine kasnije napraviti i svoju planinarsku kuću pod vrhom Trebevića. Članovi Bosanskohercegovačkog turističkog kluba će krećući ka ovoj kući za zimskih mjeseci upoznati čari novog sporta – skijanja. Međutim, skije su okusile bosanski snijeg i prije ovog događaja . . .

Austrougarska vojska je u svom sastavu imala i jedinice koje su tokom zime vježbale takozvano patrolno trčanje, s ciljem da se brže kreću u zimskim uslovima. Konkretnih zapisa o tome nema, ali bi se sigurno uvidom u dokumentaciju iz toga doba, u nekom od boćkih arhiva moglo pronaći podataka o, recimo, trebovanim skijama u jedinicama u Bosni. U nekim kasnijim do-

kumentima, kad su sjećanja još sasvim svježa, govori se o „ski-patrolama austro-ugarskih vojnika u Kalinoviku, na Bjelašnici“ („Nale ljepote“ broj 8, Sarajevo 1929. godine, strana 14). Ili, sjećanje dugogodišnjeg člana Ski-kluba Svetislava Hrišćevića, o kome smo pitali u knjizi „Tragom smučarske staze“, govore sasvim dovoljno.

„Samo što je okupator 1918. godine otišao iz Sarajeva, jedan dječak iz Mahale protračao je Obalom noseći skije. Iznenadih se. Otkud dječaku skije? Brat Vlado pođe za dječakom pitajući ga da li bi ih prodao. Momčić se nasmiја. Veli: „Eno na Bistriku koliko hoćeš. Čigani otvorili baraku, čitava ih je kamara, a ja više nisam mogao da ponesem. Džabe“. Dječak ode dalje Obalom. Vlado i Jakov Trifković pošurili do kasarne. Dječak ih nije prevario. Tamo su zaista bile skije. „Paniјeli smo desetak pari, tako da je brzo“ oživilo naše prvo skijaјiliste kod Pivara . . .“

Dakle, skijanja u Bosni i Hercegovini bilo je i u prošlom vijeku. No, do njegovog ma-

sovnijeg širenja među stanovništvom dolazi tek nakon prvog svjetskog rata. Listajući stare dokumente u Vijećnici, našli smo na nekoliko novih tekstova u raznim izdanjima koji govore o smučanju.

Recimo, „Jugoslovenski sport“, koji je dvadesetih godina izlazio u Sarajevu (vlasnik Radmila Grdić, odgovorni urednik Mustafa Mulić) u svom 20. broju od 13. septembra 1923. godine u tekstu pod naslovom „Zima se primiće“, između ostalog, piše:

„... Potrebno je da se za vremena nabavi sav pribor za zimski sport. U ovom nam je primjer Sportski klub Slavija, pa se nadamo da će njezin poziv sportašima da se zajednički naruči pribor za zimski sport naći dobar odziv među prijateljima zimskog sporta i da će naše sportaša družina pre nastupa jake zime biti spremna za lepo zimsko uživanje...“

„Jugoslovenski sport“ nešto kasnije svoje čitaoce izvještava da je Slavija počela sa gradnjom planinske kuće na Mrtvanjima, poviše Pazarica...

„Od kakve će koristi biti ova koliba za izletnike na Bjelašnicu preko Pazarica izlišno je spominjati. Njene blagodeti osjetiće nađi skijaši već ove zime“ — piše „Jugoslovenski sport“ u broju 23 od 4. oktobra 1923. godine, da bi sedam dana kasnije u nadahnutom kazivanju nepotpisanog reportera zapisala „Zadto je podignuta kuća na Mrtvanju“:

„I zima ima na Bjelašnici svoje privlačive lepote, a osobito za skijaše je to pravi Eldorado. Ništa drugo okolo nego beli snežni pokrivač, a iznad tebe plavo nebo, a ti kao perce jurišaš na tvojim brkijama od jedne visine do druge. Lako ti je telo, a laka i vesela tvoja duša...“

U istom broju najavljena je Međunarodna zimska nedjelja u Šamoniju 1924, odnosno 1. zimске olimpijske igre.

Slavija, kao planinarski klub, prva će poslije rata ponijeti smučarsku baklju bosanskim planinama, ali ključni korak na utemeljenju smučanja u našim krajevima učiniće Ski-klub, koji je u Sarajevu formiran krajem 1928. godine. Ako je do sada i bilo nekih dilema oko godine osnivanja prvog smučarskog kluba u Bosni i Hercegovini, razbija ih tekst u „Našim ljepotama“ broj 8, iz 1929. godine u kome piše na 17. strani:

„... a prije par mjeseci, koncem prošle godine, osnovan je u Sarajevu Ski-klub, koji je svojim dosadašnjim radom već umnogop doprinio da se već sada može konstatovati vidan uspjeh u širenju ovog plemenitog sporta među mladeži i ostalim ljubiteljima sporta...“

Krajem te godine u „Jugoslovenskom listu“, koji takođe izlazi u Sarajevu (broj 2 od 10. decembra 1929.) nalazimo izvještaj sa skupštine Ski-kluba, u kome se, između ostalog, kaže...

„Pristupilo se izboru nove uprave, u koju su ušli kao predsjednik sarajevski advokat dr Branko Kekulčić, potpredsjednik g. Vladimír Grahovac, tajnik g. dr Miroslav Debeljak, sekretar Upravnog suda, blagajnik g. Leon M. Pinto, tehnički vođa g. Otto Zimmermann, odbornici gg. Stanko Perčić, Vlado Hrišćević, Lav Jokl, Jerko Novak“.

Čini se da je razriješena i dilema ko je prva žena šampionka u smučanju u BiH. U razrješavanju ove dileme pomaže „Jugoslovenska pošta“ od 23. februara 1933. u kojoj s fotografije pobjedničke trojke možemo vidjeti da je pobjednica Desa Hrišćević, druga Abida Karahasanović, a treća Čita Pečl. Ostalom, tako su tvrdile i učesnice ovog događaja, a nedoumicu je izazvao novinar, koji je za naslov teksta stavio „Prva Muslimanka smučarska šampionka“, mada u tekstu nigdje ne kaže da je pobjednica Abida Karahasanović. Izvještaj je ovim naslovom vjerovatno htio da potencira da je Abida prva Muslimanka u šampionskoj trojci, odnosno prva Muslimanka smučarka u BiH uopšte. A kako je

izgledala „prva damska utakmica“ može se vidjeti iz sljedećih redova zabilježених u „Jugoslovenskoj pošti“:

„Za učestvovanje na utakmici odbor Ski-kluba bio je primio 12 prijava. Dužina takmičarske staze bila je 2,5–3 kilometra. Na sam start nastupilo je sedam takmičarki, koje su bile od mnogobrojne publike srdačno pozdravljene, a vojna muzika je cijelo vrijeme takmičenja mnogo doprinijela da ova prva damska utakmica izgleda što svečanije...“

U „Jugoslovenskoj pošti“ od 18. januara 1934. čitamo još jedan zanimljiv tekst o aktivnosti Ski-kluba:

„Jugoslovenski zimski sportski savez u Ljubljani angažovao je poznatog smučara Bavarca g. Erich Marx, koji je specijalista za vođnju smuka i slaloma. Zauzimanjem Sarajevskog zimskog podsaveza, Savez će ovog učitelja poslati u Sarajevo da na teritoriji ovog podsaveza održi jedan kurs za smuk i slalom.

Ovaj kurs održaće se po svojoj prilici u vremenu od 21. do 28. ovog mjeseca na Bjeladini, pa se ovim pozivaju članovi Smučarskog kluba Sarajevo koji žele učestvovati u ovom kursu. Kurs je potpuno besplatan...“

Sličice iz smučarskog života

VRUĆ HLJEB SA POLJICA

Život čine male stvari, koje vrlo često u sjećanjima zauzmu značajnije mjesto od velikih događaja. Tako su generaciji prvih poslijeratnih smučara u sjačajnim uspomename ostali dani druženja na Jahorini krajem četrdesetih. U totalnoj oskudici, njima kao da nije nedostajalo ništa, jer sve su nadoknađivali – drugovanjem.

U uspomename nisu izbrisani rani jutarnji treninzi, čija trasa je vodila tik pored vojne

inače, mjesec dana ranije novine su zabilježile da je Klub promijenio ime. „Jugoslovenska pošta“ od 18. decembra 1933. piše da je na godišnjoj skupštini izabran novi Upravni odbor, koji čine...“ predsjednik g. Svetozar Kaluđerčić, sudija Srenkog urda, potpredsjednik g. Slavko Dragančić, pjevački kapetan 2. klase, sekretar gđica Desa Kalember, činovnica Poštanske štedionice, blagajnik g. Isidor Sumbulović, privatni činovnik. Tehnički odbor: g. Vladislav Hrisafović, Dragojub Cvijetić i Krsto Kovačević, art. poručnik. Odbornici: gđica Abida Karahasanović, učiteljica, Jenko Šalamun, vazduhoplovni kapetan 2. klase, i g. Ljudevit Kos, vazduhoplovni kapetan 2. klase. Računopisatelj g. Dušan Vujičić, činovnik Državne hipotekarne banke...

... Na prijedlog g. Vlade Hrisafovića izvršena je promjena naziva Kluba, te je „Ski-klub“ prekršen u „Smučarski klub Sarajevo“. Ova izmjena primljena je od strane Skupštine sa zadovoljstvom, jer je time Klub dobio ime koje potpuno odgovara nacionalnoj terminologiji ovog sporta“.

Na kraju, iz jednog od izvještaja sa godišnjih skupština Smučarskog kluba Sarajevo prije rata saznajemo da je počasni predsjednik Kluba jedno vrijeme bio general Svetomir Đukić, prvi čovjek iz naših krajeva član Međunarodnog olimpijskog komiteta.

pekaru, u kojoj je tih dana služio neki vojnik iz Raške, sjajan pekar. Prolazeći pored pekare, smučarska ekipa bila bi „dekorisana“ okruglim i vrućim „komisima“. I dok bi kolona na futingu nestajala za obližnjim uglom, iza nje bi ostajao trag u vazduhu od hljeba pod miškom koji se puši u ledenom jahorinskom jutru.

„BREZA“ DO PONOĆI

Bilo je to vrijeme u kome se nije ni znalo za TA peći i ostale savremene naprave za

grijaње, a centralnim mjestom tih pedesetih godina na Jahorini, klupskom kućom „Košuta“, carovale su „kraljice“ i peći sklopene od buradi. Danas kao da više nema takve topli-ne, niti slatkog sna uz brektanje peći koja nadjačava huku vjetrov pod prozorom, što raznosi smetove po Jahorini.

Da bi se zimi uživalo u društvu buradi i „kraljice“, u ranu jesen valjalo je na akciju. Vagon uglja stizao je iz Breze na stanicu na Palama. Vojska bi Klubu ustupila kamion, a radnu snagu činili bi smučari. Akcija na transportu „breze“ do „Košute“ nerijetko bi završila iza ponoći, a onda bi se začula pjesma, uz tek zapaljenju peć u svjeđoj jahorinskoj noći.

ŠAMPION ZBOG HALVE

Kažu da su najboljeg bosanskohercegovačkog smučara-trkača pedesetih godina, Travičanina Sirađa Pinjo, trkačem načinili smučari SSK. Bilo je to negdje 1949. godine, na Jahorini se pripremala republička reprezentacija, u kojoj je bio i Pinjo, ali kao alpinac!

Smučare trkače nekako je zapao jedan manji paket tanan-halve, koji je stigao u okviru političke UNRE. I dok su momci gustirali američku poslasticu, naiđe Sirađ i zatraži halve. Neko mu u šali reče da će dobiti samo ako će preći u trkače. Pinjo tada da obećanje i isponi ga, doguravši kasnije do dresa jugoslovenske reprezentacije u smučarskom trčanju.

KLUPSKA FARMA

Na stotine načina u proteklih šest decenija dolazilo se do novca, a najneobičniji je onaj iz pedesetih godina kada je tokom ljetnjih mjeseci SSK imao farmu svinja u za to napravljenom baraci uz „Košutu“.

Kad je prvi put s Pale prema Jahorini gonjeno krdo od pedesetak svinja, 4–5 je pobjeglo u šumu i nikad nisu uhvaćene. Kasnije su se pored Obućina znale vidati neke čudne „divlje svinje“, ali već su se toliko izvježdale u šumi da nije bilo šansi da ih neko natjera u klupsku baraku.

Inače, svinje su s krajem jeseni klane i prođavane, pa je bilo dovoljno sušenog mesa u „Košuti“ tokom zime, a i prilično novca u klupskoj kasi od novog biznisa.

JEDVA ŽIV

Najtežu trku u životu Safet Jađić, jedan od klupskih veterana, vozio je na 2. „Igmenskom maršu“ 1969. godine.

— Trčalo se na 30 kilometara, a favorit je bio prvak Slovenije Emil Verk. Vodio sam 25 kilometara, ali su tri kilometra prije kraja morali da me zaviju u deku i nose. Ganjajući se s Verkom, izgubio sam osjećaj za snagu i kad je počela kriza pred očima mi je počela da igra šnita hljeba. Padao sam i dirao se par puta, a onda sam počeo da jedem snijeg, nakon čega sam se probudio u bolnici. Kažu da sam počeo da se hladim-priča danas Safet.

svi predsjednici Kluba

Dr BRANKO KALUĐERČIĆ
SVETOZAR KALUĐERČIĆ
DUŠAN KRSMANOVIĆ
Dr ALEKSANDER TRUMIĆ (prije rata)
Dr JOČO MARJANOVIĆ (1947–51)
RADE BARBARIĆ (1951–53)
SAVO GOLUBOVIĆ (1954–63)
RADOSLAV DŽODŽO (1963–76)
OSMAN HADŽIĆ (1978–81)
MITAR ALEKSIĆ (1981–84)
ANTON STITIĆ (1984–)

ANTON STITIĆ

IZDAVAČ: SMUČARSKI KLUB SARAJEVO
71000 Sarajevo, Ul. Maršala Tita 110
ZA IZDAVAČA: Borislav Komljenović
AUTOR: Boro Radosavljević
RECENZENTI: Anson Šitić i Aleksander Novak
Za štampariju: Prozonat Nedito
NASLOVNA STRANA: Aleksandar Hanak
LEKTOR: Ivana Kovalenko
ŠTAMPA: Energoinvest – OOUR Birotehnika
71000 Sarajevo, Ul. Saloma Albaharija 8
ZA ŠTAMPARIJU: TIRAŽ: 300 primjerka